

EMPORDA FEDERAL

Terra de llibertat

Jo'n dia del

EMPORDA

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora 1'25

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: Carrer de la Presó, n.º 8.

Número solt 10 cents.

» atrassat 20 »

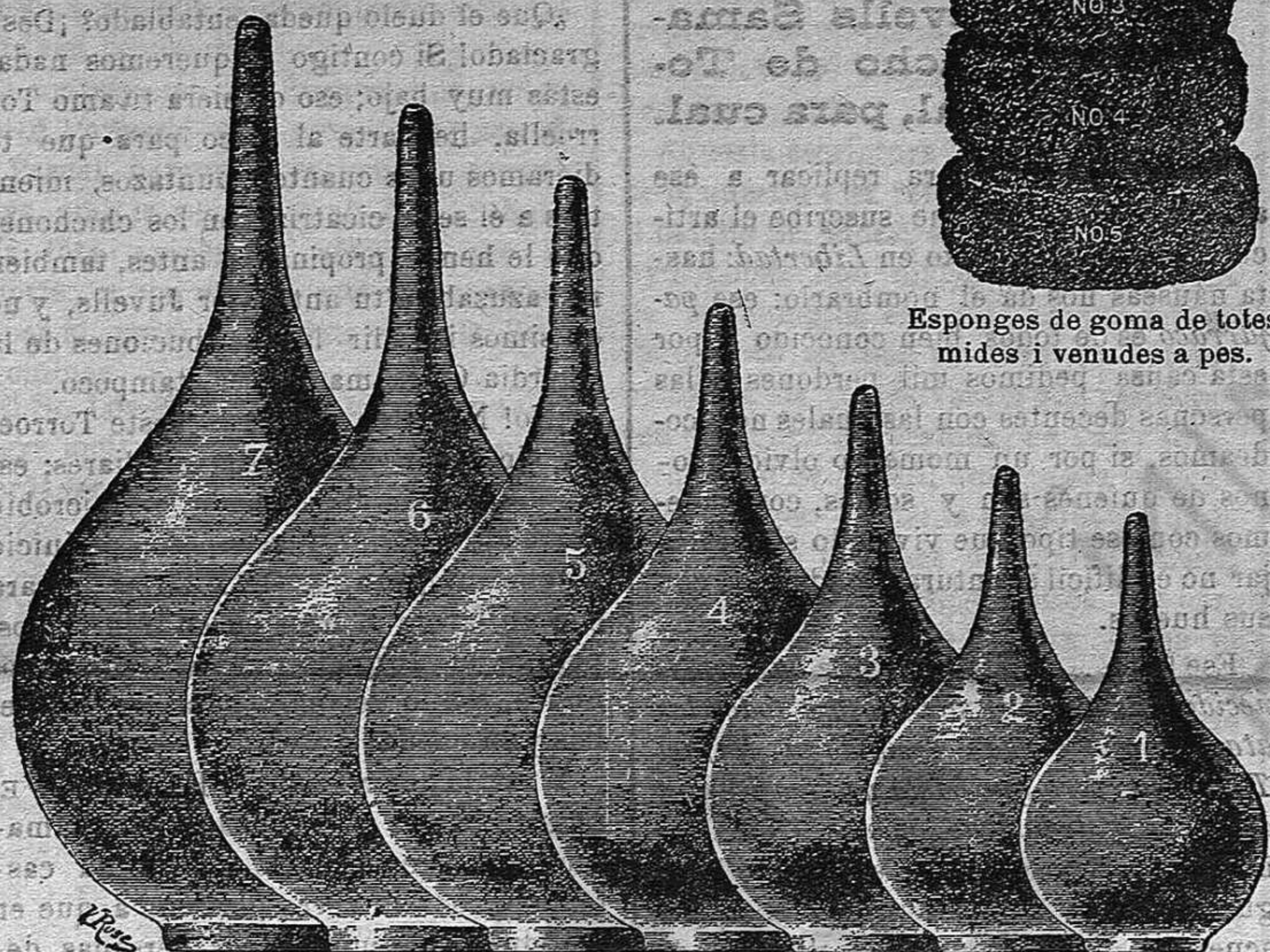
Any VII

Figueres 10 de Febrer de 1917.

Núm. 311.

Moderna Farmacia Cusi

Secció especial d'Ortopedia

Esponges de goma de totes mides i venudes a pes.

Peres totes d' una pesa, punta cónica llarga, qualitat superior per a lavatives, rentar ferides, lavatges, etc., molt superiors a les de canula d' os. Números 1 al 8. Preus módics. Per a preus d'aquestos i demés articles d' Ortopedia, demanis el catàleg il·lustrat de la MODERNA FARMACIA CUSI.—FIGUERES.

GRANS MAGATZEMS PUIG PARIS

Immens assortit en Panyeria

i novitats per a la

SASTRERIA A MIDA

GRAN BAZAR DE ROBA FETA

per a Homes, Joves i Nens

Trajos Llana i Vellut

desde 5 ptas. a 125

ABERICS

desde 10 ptas. a 125

Gran Chic en Corbates,
Camises, Colls, Punys, Genres
de punt, Lligues, Elastics, Mo-
caduria, Guarda-pols, Guants,
Carteres, Boquilles, Bisuteria,
Perfumeria, etc.

Especialitat en Bufandes

d'alta Novitat

Sempre lo mes nou
i mes barato.

PREU FIXE

El tòpic panxista

Amb motiu de les passades vagues de Barcelona i Saragossa ha tornat el senyor panxista a esgrimir el tòpic de l' «agitador professional». Es veu que és, aqueixa, una arma d'eficacia positiva en l'ànim de les multituds apocades.

Aveiam. Parlem-ne.

Una colectivitat obrera va a fer-se valer sa dignitat—perquè també, senyor panxista, els pobres tenen dignitat—o a la conquesta d'un millorament econòmic, i, com que no és atesa, resol la que Mirabeau—i Mirabeau no era precisament un jacobí—ja en deia l' arma formidable del productor: l' inmovilitat material, es a dir, la vaga.

Contra l'orgull del diner, l' orgull de la miseria. Contra el lucre burgés el plegament de braços. Pero, com que les forces son desiguals perquè'l capital compta sempre amb ventatjes estatufides per vint segles de dominació, com son els ressorts governamentals i la resistència econòmica, el treball, es clar, ha de compensar la seva inferioritat amb mides radicals d' objectivitat i d' organització. Se escullien d' entre 'ls obrers uns individus capacitats i queda consti-

tuït el comitè de vaga que haurá de donar la cara, que sostindrà les aspiracions en terreny jurídic i que canalitzarà l' esforç dels protestataris cap a resolucions circunstancials.

Aqueixos homes, al convertir-se de inèdits en senyalers, al abandonar el bel de remat per a empuñar el gaiato de pastor, s' imposen un sacrifici mes grós del que's puga imaginar: afronten les suspicacies dels seus i dels altres, resisteixen l' embit de les fres contraries i arrisquen la tranquil·litat de la llar i el pá dels fills per la causa que creuen justa. Van estoicament a la topada sabent per endavant que, des d' aqueix punt, inmolen el seu nom en el registre pretoriá de les sospites governatives. I ja no son homes: son fitxes antropològiques, son carn de renunciament oferta a la hipòcrita ritualitat dels malvats quietismes.

Devant d' ells, panxista indecent, hauríes de llevar-te'l copa-alta i tancar amb clau de tomba la boca delatora. Mes tu fas lo altre, que s' adapta més a la teva ànima d' hipopótam refinat. Tu comences per enverinar la qüestió amb arguments maliciosos de tendència autocràtica: cal desprestigiar, en benefici burgés, el moviment; cal introduir la indecisió en les files proletaries; cal ofegar en l' origen la raó de la protesta. I com

que, per a aqueix fi, res millor que separar l' element directriu dels demés aglutinants, procura fer caure la ganiveta de la impopularitat sobre 'l tronc que revulsionava les arteries del conflicte. D' aquí, entre altres tòpics jesuítics, el de l' «agitador professional» que fas equivaldre a llibertat, a explotador del desordre, i que en la majoria dels cassos es sols la teva maniobra estúpida per a empenyer la repressió.

Home panxista, infatuació de la bretolada plutocràtica: no oblídís que tu, com a definidor de la organització, tens els teus clubs de defensa, tens advocats que en les esferes del poder constitucional salvaguarden l' increment dels teus interessos, tens institucions armades que t' guarden les espatlles i erigeixen dictadors que, en nom teu, imposen les teves conveniencias. Doncs, com negarás el dret dels d' abaix a organitzar-se i a aixecar els seus representants per a oposar a la teva injusticia la seva sed de millorament social, al teu orgull la seva cruessa i al teu diner la seva impetuositat? I si la milícia te 'ls seus generals, el clergat els seus bisbes i la jurisprudencia els seus magistrats, perquè l' obrerisme no pot tenir els seus directors i la vaga el seus capdills? Que son capdills del desordre? ¡Pero, si l'or-

dre ja el descongessiones tú amb els teus procediments per a sofocar la pugna! ¡Si l' ordre tampoc son les teves ventatjes exclusivistes!...

«Agitador professional»... No es cosa de negar que n' hi hágin. Pero, es que tú senyor panxista, converteixes l' excepció en regla general. I és que l' ordre ja es una arbitraria creació teva—Renán diu que, és la rudimentaria concepció del bandoler convertit en gendarme. I és que la organització també. I és, en fi, que tems que vindrá un día que, amb un nou ordre i una nova organització, les multituds mestresses de la mà d' obra han d' establir, contra téu, la doctrina equitativa que ha preconitzat Lloyd George, l' home mes clarividient de l' Anglaterra contemporània: la socialització de les terres i de les industries.

JOAN DESCLOT.

MAGATZEMS DE VINS

FÀRICA DE LICORES Y ANISATS
DE
NARCIS PEY

Ample, 22 i Progrés, 23 i 25.—Figueras

Per manca de salut i no poguer atendre-ho, cediré en bones condicions el comerç qu' encapsala aquestes ratlles i al qu' he vingut dedicant-me desde fa mes de quaranta anys.

Donaré detalls a qui els demani.

VINENTES ELECCIONS

A LA LLUITA

Deiem en la setmana passada, que el cacic Cusf ens presentaria batalla amb tot el pes mort de la política, amb tots els elements enemics dels ideals populars que sacrificuen el ben estar i el progrés del país per a servir la causa dels mals governants, tant si mana en Dato com en Romanones.

Per altra part haurém de lluitar, ademés, contra la Lliga Regionalista. Si bé, el nostre nacionalisme ens dona certa afinitat amb els regionalistes, els nostres ideals en l'ordre democràtic, religiós i social, ens separen dels catalanistes de la dreta, un personatge dels quals ja en certa ocasió, si mal no recordem quan se debatia en l'Ajuntament de Barcelona l'ensenyança neutra i la bissexualitat en les escoles que 's projectaven, va declarar que eren «autonomistes fins a cert punt».

La tradició lliberal, democràtica republicana d'aquest nostre Empordá, que per mal cap d'altres petites fraccions republicanes ens queda reservat a nosaltres defensar, ens imposa la lluita front a front dels regionalistes, d'aquesta força conservadora que'n el moment decissiu es decanta, malgrat el seu na-

cionalisme, del costat dels governs de la monarquia.

El nacionalisme, en el nostre Empordá, ha d'esser lliberal, ha d'esser democràtic i republicà; ha d'esser una força d'esquerra i no de dreta. El nostre partit te'l compromís d'honor de lluitar en aquest sentit.

La Comissió Permanent de la Junta Comarcal de l'Unió Federal Nacionalista Republicana de l'Empordá, en virtut del vot de confiança que se li va donar, ha designat el tercer nom que faltava en la nostra candidatura. La Comissió ha tingut acort en escullir al reputat Doctor don Josep Tutau de Gonzalez per a que representi els nostres ideals i ha tingut la fortuna de que'l Sr. Tutau acceptés el lloc.

El Doctor Tutau dona a la nostra candidatura, amb el seu nom prestigiós, el valor del republicanisme dels temps gloriosos de lluita i de fé.

Així, la nostra candidatura es

En Martí Ingles Folc

En Pere Calsina Balló

En Josep Tutau de Gonzalez

L'Estat i les "provincias"

L'edifici que aquí, en la nostra ciutat, està ocupat per l'*Instituto General y Técnico*, tres escoles de primera ensenyança de l'Estat i l'Escola municipal de Dibuix, era un convent d'aquells que deixaren els frares en la històrica, gloriosa i popular data de San Jaume de l'any 35. L'Estat va fer-se amo de l'esmentat edifici i com que 'ls governs d'allavors eren poca diferència com els d'ara, en relació al temps, el convent aquell hauria tingut la mateixa sort que'l del Caputxins que també es de l'Estat i s'ha anat enrunant. L'Ajuntament de Figueres, carregat de bona fé, va demanar a l'Estat l'usdefruit d'aquell edifici per a establir-hi escoles. En l'engrandiment de l'edifici, que no era res comparat amb lo que es avui, en la seva conservació i en la fundació i sosteniment de lo que durant molts anys fou Institut de 2.ª ensenyança sostingut pel Municipi, aquest s'hi ha gastat molts centenars de mils pessetes.

Pero, com que, malgrat el modo que tenen de tractar-nos allà a Madrid, encare els nostres Ajuntaments no s'han després d'aquell sentit de *provincialisme* que abans imperava en tot i per tot, hi havia en el nostre Ajuntament el proposit d'habilitar part de l'Edifici Institut i gastant encare alguns milers de pessetes, fer-hi les sales per a la primera ensenyança oficial.

Com s'ha que va sorgir algun dubte, l'Ajuntament va consultar a Madrid si aquells senyors que manen següen entenen que'l Municipi de Figueres continuava en els drets de l'usdefruit d'aquell edifici per a servís d'ensenyança.

I allà a Madrid, després de molt temps, s'han dignat contestar a l'

Ajuntament, que l'amo absolut de l'edifici de l'Institut es l'Estat, per que ara l'Institut es també de l'Estat i que, per misericòrdia, a l'Ajuntament, se li tolerarà que les demés escoles avui allí instalades hi segueixin funcionant, mentres no fassin nosa.

Vint mil pessetes cada any donava fins ara fa poc l'Ajuntament per a l'Institut. Consideris la diferencia entre l'Estat i un Ajuntament com el de Figueres; si aquest gasta 20,000 pessetes anyals per subvencionar un establiment d'ensenyança, que podria gastar l'Estat? No obstant aquest bon exemple que donava el nostre Municipi en pro de la cultura, aquella gent dels ministeris de Madrid, que no saben ni volen saber res de lo que passa per *provincias*, ara recompensen al nostre Ajuntament amb un raig de cosses. Interpretant les disposicions, com sempre, en el sentit mes restrictiu per a les entitats locals i agafant la part ampla per a l'Estat, neguen a l'Ajuntament tota mena de dret en aquell edifici que si avui es aprofitable es deu als sacrificis econòmics fets per l'Ajuntament.

Es aquesta una llissó que cal apendre bé i en lo successiu no cooperar en res de lo que dependeixi de l'Estat despòtic, que vol esser amo i no sab conservar lo que te sota el seu domini.

Després, els senyors de la Direcció de Correus i Telegrafs, demanen al nostre Ajuntament que continuï pagant les 700 pessetes anyals de lloguer per a les oficines que tenen en aquesta ciutat. No'n seria poc de tonto l'Ajuntament si atengués aquells precs, quan l'Estat ni vol deixar-nos lo que an ell no li costa ni un céntim, lo que l'Ajuntament ha engrandit i conservat amb els seus diners.

Tenen aquells senyors dels ministeris una manera de conceptuar els serveis de l'Estat, que sembla que 'ns fassin un gran favor ¡com si no paguessim bona contribució! Deien els de la Direcció de Telegrafs, que l'Ajuntament pagués, perque el Telegraf es un benefici per la població. Es que 'ns prenen per imbécils? El Telefon de la Interurbana en els ingressos del qual l'Estat *només* hi cobre el 50 per cent, està instalat en un dels millors edificis de la nostra ciutat, amb elegancia i tota comoditat per a el public, i l'Interurbana no ha demanat cap diner al Municipi ni ha dit que 'ns fes cap favor.

Cuadres per a industria o magatzém.

—Es venen les de la antiga fàbrica de serrar fustes de la Sra. Vda. Soler, carrer de 28 de Maig, per haver traslladat aquesta a la Plaça de Pi i Margall, junt al GARATGE-SOLER. — Venta i lloguer d'automòbils.

De Port=Bou

El Sub-Juvels Samaruch, Pincho de Torroella. Tal, para cual.

Pocas palabras para replicar a ese aventurero político que suscribe el artículo de *Porbou* inserto en *Libertad*: hasta náuseas nos dá el nombrarlo: ese *pajarraco* es de todos bien conocido y por esta causa pedimos mil perdones a las personas decentes con las cuales nos codeamos, si por un momento olvidándonos de quienes son y somos, contendemos con ese tipo que viviendo sin trabajar no es difícil aventurar donde dará con sus huesos.

Ese lame... levitas dice que ha permanecido hasta ahora silencioso a todos los ataques que se han dirigido a Rafael Torroella, pero que basta ya, traficantes del ideal y de honras ajenas. Nada señores la misma escuela, el mismo lenguaje de su compañero Juvels. ¿Se acuerdan Vds.? Honra, caballerosidad, nobleza, altruismo, democracia, y luego piés en pólvora por ladrón. Ese tío, para justificar un nuevo *sablazo* a su amo Torroella, dedica toda una página de su difamatorio semanario a insultar a los que han demostrado con hechos probados que los hermanos Torroellas son unos traidores al partido republicano, y unos farsantes sin vergüenza ni dignidad política, y al no poder rebatir aquellos hechos, exclama; MAS ERES TÚ.

No es así *so burro* como se defiende a un reo; a los acusados cual tu amo, si se tienen medios para rehabilitarlo, se hacen uso de ellos, alma de cántaro, y si se logra desvirtuar los conceptos que sobre él pesan, entonces si que se le presta un gran servicio, pero tirando coces como tu haces, simple alcornoque, agravas mas su situación.

¡Qué sabes tú lo que es Torroella!

Si algún antepasado tuyo viviera, ya te lo diría, pues él también fué víctima de los manejos caciquiles de tu amo.

Cuando vengas a Portbou a cobrar las canalladas que inserta tu periódico, pregunta a quien te plazca mientras no sean sus dependientes o maleteros, quien es Torroella; llégate a la casa Ayuntamiento, y revisa los libros de cuando él mangoneaba; entérate del número de votos que últimamente obtuvo para concejal, con todo y haber pactado con las derechas como siempre hizo. Allí verás por tus propios ojos también la gestión administrativa de

nuestros amigos los republicanos de siempre, los que no necesitan alquilar plumas para que los defiendan como ha contratado la tuya Torroella, y la administración de aquellos, la comparas con la de éste, y verás quien por sí solo se recomienda: por mas necio que seas, te convencerás de la gran mayoría de sufragios que el pueblo otorgó a los que tu insultas, y por ende la descalificación de los Torroellas; y cuando veas todo esto, te avergonzarás de lamerle en público los faldones, aunque te lo pague bien, a menos que seas un miserable de esos que perdieron en la cuna la vergüenza.

Torroella, no nos cause odio como tu dices; lo que nos da es asco por sus procedimientos jesuíticos. No tememos que salga Diputado por que eso sería suponer que en el distrito se ha perdido la noción de la dignidad, y que acepta la esclavitud mas repugnante e inmoral.

No somos nosotros, los únicos, como tu afirmas, los que le llamamos mal republicano, mal catalán y mal español; es el mismo Lerroux en jefe, quien habló en forma tal, a los repugnantes servidores de un odioso caciquismo.

¿No te acuerdas sanguijuela; digo Samaruch?

¿Que el duelo queda entablado? ¡Desgraciado! Si contigo no queremos nada; estás muy bajo; eso quisiera tu amo Torroella, hecharte al circo para que te diéramos unos cuantos puntazos, mientras a él se le cicatrizaban los chichones que le hemos propinado; antes, tambien nos azuzaba a tu antecesor Juvels, y no quisimos invadir las atribuciones de la Guardia Civil, mas ahora, tampoco.

¡No! Nosotros contra la peste Torroella, sin hacer caso de sus auxiliares; estos desaparecerán, cuando el microbio Torroellil está inutilizado, sin perjuicio no obstante, eso sí, de zotarles la cara con un látigo si insisten en injuriarnos, porque al Juzgado no les llevaremos nunca, eso lo dejamos para los Torroellas y su banda.

Y per lo que respecta a EMPORDA FEDERAL, has de saber asalariado Samaruch que este periódico inserta en castellano, toda la correspondencia que en ese idioma le remiten las personas decentes, como también la publica *El Poble Catalá, Campana de Gracia* y otros, por que ellos aman tambien la hermosa lengua de Cervantes, pero no quieren que menosprecien la suya. ¡Pero que entiendes tu de esto!

Y por último, has de saber que sólo los granujas pueden decir que nosotros estamos refugiados en Portbou; nosotros al venir aquí no huimos de donde estábamos; aquí producimos y vivimos con el producto de nuestro trabajo honrado, lo que no haces tu, y los que producen y qual nosotros viven, son la honra del pueblo que los cobija; nosotros no somos tus amos los Torroellas, que vinieron en camisa, y tanto supieron aprovecharse, que se quedaron sin ella, los demás. Con que, ya lo sabes; no escribas mas sandeces, ó al menos aprende a decir las, que para todo se necesita talento, hasta para ser canalla.

KARENIN.

6-2-917.

El plet de l'organista de l'Esglesia amb l'Ajuntament republicà de Figueres.

En la sessió d'Ajuntament d'ahir, va llegir-se la sentència dictada per l'Audiencia de Barcelona en aquest plet del capellà Sr. Lleys. La sentència condemna al municipi igualment que la del

IODENOL MARTIN

Perfecte substitut de l'oli de fetge de bacallá.—Reconstituent de gust agradable i excel·lents efectes.—Antiga i acreditada Farmacia de R. MARTIN, successor de Deulofeu.—Rambla, 12.

Jutjat de 1.ª instància. Es un document curt que no fa res més sinó dir que 'l' Municipi de Figueres te culpa i ha de pagar.

En la sessió d'ahir, el senyor Pascal republicà federal dels mes vermells i el senyor Lopez rradical dels mes enfadats i protestant de professió, varen fer l'elogi de la sentència de Barcelona, dictada contra de l'Ajuntament republicà i en favor d'un capellà beneficiat de l'orga de l'Esglessia. Els advocats, monàrquics per la gràcia de deu, el senyor Giralt i el senyor Moragas catòlic dels rancis, si be parlaren, ho feren només per contestar alusions, per petites incidències del debat. De modo que la defensa de l'organista de l'Esglessia en el fondo varen fer-la, com hem dit, un federal i un radical-protestant. I coneixent les dots de cada un, ja pot suposar el lector com devien tractar la qüestió.

El senyor Pascal, va «fer historia» amb acompanyament del seu braç dret que recalca els arguments definitius. Si l'Ajuntament s'hagués conformat a l'arreglo que jo proposava—diu el senyor Pascal—ens hauríem estalviat l'haver de pagar els gastos del plet que pujaran moltes mils pessetes. I ja s'ha vist amb aquesta nova sentència com no tenia raó la majoria.

Li contesta el Sr. Burgas que no es oportú l'arreglo que proposa de nou el Sr. Pascal, perquè 'l reclamant senyor Lleys, amb la sentència als dits, rebutjaria tota avinentesa; afegint que la majoria, en son criteri, està acompanyada per el parer de lletrats com D. Pere Corominas.

El Sr. López, evangelista, diu que se alegra molt de la sentència i que 's un «verdadero atropello» lo fet per l'Ajuntament negant-se a pagar lo demanat pel capellà organista; que una entitat qui no compleix els pactes fets amb escriptura no pot tenir cap solvència per a fer emprèstits; que la majoria ha compromès «al laicismo, al libre pensamiento» i la dignitat de l'Ajuntament i entre altres coses tant o mes espatarrants, diu que 'ls ministres no administren justícia per lo qual la resolució ministerial donant raó al municipi no te cap valor i que EMPORDA FEDERAL ja digué que, legalment, l'organista tenia raó i que som uns «pesseteros». (Mira que 't dic!)

Resumeix la Presidència i diu que aquesta qüestió no l'ha promoguda aquest Ajuntament ni aquesta majoria; que fou en l'any 1891 o 1892 una majoria dirigida pel Sr. Bofill, volguent separar el Municipi de l'Esglessia, qui va acordar, assessorada pels advocats Amat, Massanet i Vives, no pagar la pensió de l'organista; que l'alcalde va suspendre l'acort amb aprobació del governador, però el Ministre va donar la raó a l'Ajuntament, que aquesta qüestió fou pública i allavors el Sr. Pascal, correligionario d'aquella majoria, no hi va tenir res a dir.

Per lo tant no se li pot atribuir a l'actual majoria que hagi provocat aquest plet. Que'l capellà interessat, per primer avis presentà demanda al jutjat i per lo tant, ja la qüestió en el terreny legal, no podia l'Ajuntament pactar cap avinensa i si be els senyors Pascal i Giralt la proposaren, com que ho feien en sessió en el terreny oficial l'Ajuntament no hi podia accedir. Era abans del plet, que particularment podia fer-se l'avinensa; i en aquest punt si responsabilitat moral hi hagués en la majoria, tambe hi seria en la minoria que estava en comunicació amb el capellà que ha promogut el plet.

El senyor Pascal diu que aquell Ajuntament de l'any 1892 fou molt práctic, per que va tenir en compte que, llavors, l'organista podia viure molt temps i si ara nosaltres fossim practics, tenint en comte que l'organista ja te molts anys,

n' hauríem sortit mes barato no pledejant.

La Presidència diu al Sr. Pascal que no es aquest el punt de vista que s'ha de tenir; sinó que s'ha de mirar la justícia del contracte en litigi el qual s'ha de cumplir costi lo que costi. si es legitim i s'ha de rebutjar si no ho es; doncs aquest positivisme de mirar les majors o menors ventatjes, podrà tenir-lo el senyor Pascal però no pot obrar aixís un Ajuntament.

(El ciutadà Pascal queda mut a partir d'aquest moment).

El senyors Giralt i Moragas intervingueren per certes aclaracions i s'acabá aquest debat acordant-se que després d'un estudi sobre la conveniencia de recorre al Suprém, es decidirá o no li apel·lació.

La qüestió.

Com ja explicarem en una altra ocasió es tracta d'un benefici esglesiàstic que'n l'any 1594 fundaren els administradors del Municipi d'aquesta ciutat; com que l'Estat, en el passat segle, va tenir la bona pensada d'incantar-se dels bens esglesiàstics, les rentes de l'benefici de l'orga varen quedar estingides; i per a pagar a l'organista, en 1885, l'Ajuntament missaire d'allavors, va fer una escriptura comproment-se a pagar al beneficiat Sr. Lleys la pensió de 500 pessetes anyals.

Aquesta escriptura es el punt capital de la qüestió i es referint-se an ella que 'l catòlic Sr. Moragas i al protestant senyor Lopez han dit que l'Ajuntament no vol cumplir els seus compromisos. Pero sobre aquesta mateixa escriptura, opinaren els tres advocats que assessoren an aquell Ajuntament de l'any 1892, dirigit pel Sr. Bofill, que no era obligatoria perquè no tenia l'aprobació de la superioritat per part de l'Ajuntament, ni de l'autoritat esglesiàstica per part del beneficiat. Aixís mateix opiná el Ministeri de la Governació i doná la raó al Municipi en no pagar la pensió de referencia.

Vegis, doncs, com no tenen raó els senyors Moragas i Lopez al afirmar, en forma tant categòrica i solemne, que l'Ajuntament atropella al senyor Lleys negant-se a cumplir un compromís quan sobre aquest compromís, un Ministre que's el superior de l'Ajuntament, diu que no es válit.

Si un Ministre sanciona la negativa del pagament de la pensió, ja mai será aixó un atropell. Però ademés de la legalitat hi ha el sentiment de justícia. Hi han coses legals però molt injustes. I en aquest punt, fins suposant que, legalment, hagués de cumplir-se l'escriptura, en el concepte nostra de la justícia no hi ha el deure de seguir pagant una pensió que un Ajuntament catòlic establí per lligar el Municipi amb l'Esglesia. Si el Sr. beneficiat, a cambi del senyalament de pensió hagués compromés interessos seus, llavors si que seria un atropell encare que la llei o un ministre diguessin que no s'ha de pagar la pensió. Llavors ni el senyor Bofill ni cap dels republicans que formaven aquells Ajuntaments, per a els quals el Sr. Pascal hauria de sentir respecte ja que tanta ostentació fa del seu republicanisme, del seu federalisme «històric», hauria comés l'injusticia de faltar al compromís. Pero com que el senyalament de pensió era un favor que 's feia a l'interessat, deixant de ferli el favor no 's comet cap tort.

GRAN BAR PARISIEN
DE
FRANCISCO COROMINAS
Palau, 19, devant la Rambla
Aperitifs-Refrescos
Café i Licors de les mellors marques

De la Mendicitat.

Próximes a tancar-se les llistes de la Suscripció Extraordinaria oberta per la Junta de Protecció a l'Infancia i Representació de la Mendicitat, se prega a totes aquelles persones que per manca de temps no han pogut ésser visitades aixís com a les que indicaren a les comissions el desij de remetre la seva almoyna al Interventor o Secretari de l'esmentada Junta, tinguin a bé entregar els seus donatius lo mes aviat possible a fi de permetre el prompte tancament de les susdites llistes.

Com sempre, homes, com sempre...

Alguns correligionaris del districte, ens han preguntat per l'actitut dels republicans del carrer de Lasanca.

No passin cuidado. Aquella gent, com sempre, seguirán les petjades del ex-arcalde de trista recordança Sr. Moragas o irán a rebre ordres, i el duru, a can Cusi.

L'ideal per sobre de tot!

Els radicals; ja no cal dir-ho, se ferán un nuc a la llengua i se posarán a les ordres del gran Torroella, d'aquet farçant de la política qu' es meneja segons li estiren els fils des de can Cusi.

Aixís es; que candidatura netament republicana sols hi haurá la que integrarán els senyors Inglés, Calsina i Tutau, persones davant les quals han de abaixar el cap els assalariats d'aquesta política corrompuda qu' es desenrotlla en la seriosa Banca d' En Cusi amb mires a la pesseta.

La dignitat política de certs homes! ja, ja, nos vos en desféu...

CASA.—Se ven la del Carrer de Vilafant, 44.—Rahó, J. Palau, Plaça del Sol, núm. 2.

El café d' En Xicu Ros.

Fa temps qu'els cafés de la ciutat, rivalitzen entre qui ferá millores de mes importancia amb mires al bon gust i confort que fassi tot lo agradable possible l'estada en llurs locals, de les respectives clienteles.

Avui es el nostre amic En Enric Pujol qui, sens reparar en gastos, ha fet una transformació total en el café de qu' es propietari conegut pel d' En Xicu Ros.

El senyor Pujol amb un coratje de bon industrial que l'honora, ha sapigut cambiar l'aspecte total del seu Café, en termes que la bellesa i comoditats del local, li valen felicitacions franques i merescudes.

An aquestes hi afegim la nostra, bo i esperant qu'en els demés rams de nostres industries tingui bons imitadors que aixís contribueixin al embelliment de la ciutat.

Col·legi Ramis

Primera ensenyança complerta, eminentment práctica.—Solfeig.—Francés.—Teneduría de llibres.

Conferencies per a joves i senyoretas de 11 a 12 dematí, i de 5 a 6, 6 a 7, 7 a 8 i 8 a 9 tarde.

Acte Civil.

Acaba de tenir lloc l'enterrament civil de nostre volgut correligionari don Joan Bós,

familiarment conegut per el Gueto, qui des de molts anys venia desempnyant el càrrec de cabo del resguard de Consúms.

Era En Bós, persona volguda de tots per son caràcter afable, feu aixó que la seva mort hagi sigut sentida entre'ls que l'havien tractat.

Rebi sa familia l'expressió de nostre condol.

Moral Pascallesca.

Aquell cèl·lebre ordinari de Castelló conegut per En Feliu, sempre deia: si trovéu un duru, tornéu-lo i que tothom se n'enteri; tampoc vos hauria tret de cap apuro, i hauréu fet una obra bona. Pro, si en lloc d'un ne trovéu cent, allavors guardéu-los i que ningú en sapiga res.

Aquesta moral es la sustentada pel Sr. Pascal en lo del plet de Mossen Lleis, doncs segons aquet senyor, aquells Ajuntaments de fa vint anys, obráven molt bé retirant i pladejant per la via gubernativa, la subvenció de l'orga, d'aquella orga que D. Joan M.ª Bofill deia: «qui vulgui orga que se la pagui» i feien bé, per que segons els càlculs del Sr. Pascal, resultaria que a l'hora d'ara, a Mossen Lleis li hauríem tingut de donar mes de 15 mil pessetes que l'Ajuntament s'ha estalviat.

Ara, en l'actualitat, l'Ajuntament deuria fer tot lo contrari, segons el senyor Pascal, per que ara Mossen Lleis ja es vell i pel temps que li quedí de vida, poques serien les pessetes que se li haurien de donar.

No, no, senyor Pascal, la moral de la persona digne, no es la de tornar el duru i quedar-se el cent, com tampoc es la de pledejar o deixar de pledejar amb ventatje o amb mires egoistes i comptant amb l'edat avançada de Mossen Lleis.

Se pledeja quant se creu tenir rahó, i si en tenien aquells Ajuntaments de fa vint anys, també s' en té ara.

Obrar d'altra manera, fora tant indigne com deixar de pagar un compte que's deu alegant la prescripció.

D. BOSCH (fotógrafo)

Calle de Llers, n.º 20.—FIGUERAS

Decidido e infatigable siempre, en introducir dentro de mi magestuoso y espléndido taller fotográfico, todos los adelantos de la fotografía moderna; me es grato anunciar, que después de haber adquirido como único en la provincia, el maravilloso invento de las fotografías Animadas; ahora me honro también, en anunciar un trabajo único en la provincia y es el de trasportar en portal minia-da, el retrato de una señora sea de edad, o joven, en el más rejuvenido y hermoso cromo, de los que se ven expuestos en asl librerías.

Tambien acabo de instalar como he visto en Paris en un departamento de mi espacioso jardín, una pista exprofesa para fotografiar automóviles y cualquier otro carruaje, incluso caballos sueltos y con jinete, para cuyos trabajos, acabo de montar un Lente que posee un Angulo potentísimo.

PRECIOS SUMAMENTE AJUSTADOS

REGISTRE CIVIL DE FIGUERES

del dia 4 al 10 de Febrer

NAIXEMENTS

- Dia 4.—Martí Sot Callís.
- » 4.—Carles Ferrer Llauro.
- » 7.—Pilar Ferrer Ferrer.
- » 7.—Carles Pujol Quer.
- » 8.—Daniela Pubill Batista.
- » 9.—Joan Algans Planas.

MORTS

- » 4.—Micaela Comdom Romans, 76 a. c.
- » 4.—Jaume Castells Guardiola, 2 anys.
- » 4.—Joan Espinar Espinosa, 30 a. s.
- » 6.—Dolors Pujol Gusó, 72 a. v.
- » 6.—Arturo Falgarona Esteve, 36 a. c.
- » 7.—Eduardo Dalí Palau, 52 a. c.
- » 8.—Enric Amat Salvá, 65 a. v.
- » 10.—Joan Bós Malagelada, 63 a. c.

Imp. J. SERRA, Caamaño, 21.—Figueras.

Glinica del Dr. Baeb

Doctor en Medicina y Cirujia

Ex-Cirujano de los Hospitales Militares de Paris,

Ex-Médico de número del Hospital del Sagrado Corazón de Barcelona.

MEDICINA, CIRUJIA GENERAL, ENFERMEDADES DE LA MUJER

CONSULTA DE 10 A 12: PALAU (Placeta), 13, 1.º—FIGUERAS.

I. CARLOS MERCIER
Sucesor de ESTEBAN POMÉS
Fábrica de Pastas finas para sopa
Calle Nueva, núm. 6 y Blanch núm. 1
Teléfono, núm. 52
FIGUERAS.- (Provincia Gerona)

SOMBRERERIA
DE
Pararols Germans
Per imposició de
LA MODA
sempre lo mes modern i elegant en
Sombreros : Gorres : Corbates : etc., etc.
FIGUERAS Monturiol, 9

(El Eco de la Moda)
NARCISO FONT
SASTRE-MODISTO
Plaza Constitución, 4 y Portella, 1.-FIGUERAS
Corte y confección elegantes.- Especialidad en trajes de Señora
y de ceremonia.- Gran esmero en todos los trabajos.

BANCA Y CAMBIO
DE
J. FERRÁN Y GALTER
(Sucesor de Miguel Coldecarrera)
Compra y venta de valores, pago de cupones, descuentos de letras, giros sobre
Paris y plazas de España, cambio de monedas, cuentas corrientes, depósitos de
metálico y de títulos en custodia, etc. etc.
Calle Vilafant, 2 y 4.-FIGUERAS

DROGUERÍA
DE
JULIO MARGALL
Plaza de la Constitución, 14
FIGUERAS

Consultorio del Dr. Tutau
Para enfermedades Venéreas y de la Piel
Nuevo horario de Consultas
Días laborables De 11 a 12 mañana Jueves: solo de 10 a 1 mañana
excepto los jueves > 4 1/2 a 6 1/2 tarde Festivos < 10 a 12 id.
Calle Vilafant, 24, bajos.-FIGUERAS

Productos Químicos y Farmacéuticos
minerales Artículos para la Fotografía
Pinturas, Colores, Barnices.

LLIBRES I PERIÒDICS
FRANCISCO CANET
Pujada al Castell 2.
No deixeu de llegir «Un español Prisionero de los alemanes». Es el cautiveri
esgarriós d' en Valenti Torres, natural
de Manresa.
Per a anunciar en «Empordà Federal» cal dirigir-se a n' en F. Batet
(Plaça Comerç)

NO COMPREU MOBLES
sense visitar primer el gran magatzem.
EL 24
- DE -
ESTEVE VILANOVA
Carrer Ampla, 24.- FIGUERAS
Solidesa, elegancia, baratura.-Exposició
permanent.

Novedades
para
Señora
HIJOS DE J. MATAS

Imprempta-Tarjeteria
DE
JOSEP SERRA TABREGA
Caamaño, 21.-FIGUERAS

FIGUERAS

Impresions de luxe i econòmiques
PREUS REDUÏTS

FARMACIA FERRÁN
Subida al Castillo, 6.-FIGUERAS
Centro de Específicos Nacionales y Extranjeros y de Aguas
minero-medicinales.- Soluciones inyectables esterilizadas.-
Sueros y Vacunas.- Oxígeno puro.- Ortopedia-Perfumeria
higiénica.- Báscula medical.- Herboristeria medicinal selecta.-
Laboratorio especial para análisis profesionales.- Depositario
exclusivo de los productos de la S. A. «Producción Farmacéutica
Española» y de las Pastillas «Orión» al eucaliptus contra la tos.

BAR «EL VERMOUTH TORINO»
DE
JAIME ROURA

Especialidades Farmacéuticas FERRÁN
Fosfomaltina Granular, poderoso tónico reconstituyente.- Fermentos
digestivos, de excelente resultado para corregir y curar los desarreglos del Aparato
digestivo.- Neurokephaline, remedio seguro e inofensivo del elemento dolor
cuquiera que sea su causa.- Píldoras laxo-purgantes, purgante suave y agradable.
Regulador de las funciones intestinales.- Lombricida vegetal, infalible para
expulsar los gusanos intestinales (cucs) de los niños.- Loción capilar, higiene de la
cabeza. Hermosea, evita y detiene la caída del cabello.

SIRVE TODA CLASE DE APERITIVOS DE LAS MEJORES MARCAS
Casa especial del Vermouth
MARTINI ROSSI de Torino
es el mejor y el mas higiénico
PRECIOS SIN COMPETENCIA
8, Subida al Castillo, 8.-FIGUERAS

Depósito general: FARMACIA FERRÁN